

Geldelander 27 mei 2011

'Groei vervoer van goederen via spoor niet slim'

door Rob Berends

ARNHEM - De tegenstanders van meer goederentreinen door Oost-Nederland hebben er een bondgenoot bij. Een onverwachte: de Twentse econoom Tsjalle van der Burg. Hij spreekt de bewering tegen dat de groei van het goederenvervoer per spoor goed is voor de Nederlandse economie.

Wat gaat er fout?

Van der Burg: „Om een sterke economie te hebben, heb je een vrije markt nodig. En twee principes: geen subsidies en 'de vervuiler betaalt'. Beide principes zorgen ervoor dat er zo efficiënt mogelijk wordt geproduceerd. Ze worden

hier echter niet toegepast.”

Hoezo niet?

„Om de groei van het goederenvervoer mogelijk te maken, moeten maatregelen genomen langs bijvoorbeeld de IJssellijn om de overlast te beperken. Geluidsschermen bijvoorbeeld. Economen zeggen dan dat de vervoerders een heffing moeten betalen die gelijk is aan de kosten van de maatregelen. En daarnaast moeten ze betalen voor de overlast die daarna nog overblijft. Zo'n heffing is er niet. Dat is strijdig met het principe van 'de vervuiler betaalt'.”

Er moeten meer goederentreinen rijden om spullen te vervoeren vanuit

de Rotterdamse haven. Dat is goed voor de Nederlandse economie, zegt het kabinet.

„Als die heffing er wel zou zijn, zou er iets minder groei in Rotterdam zijn. Maar iets meer groei in de rest van het land. Want daar moet men nu meer belasting betalen om die spoormaatregelen te betalen. Met zo'n heffing zou er meer vervoer over water gaan en minder over spoor. Omdat vervoer over water minder vervuult, kun je daar volstaan met een lagere heffing.”

Waarom houdt het kabinet zich niet aan deze economische uitgangspunten en wil ze toch meer goederenvervoer over spoor?

„Vermoedelijk omdat de lobby uit de Rotterdamse haven heel sterk is.”

Is dat onterecht? Een goede bereikbaarheid van de Rotterdamse haven is van belang.

„Voor het vervoer van personen is bereikbaarheid een algemeen belang. Maar als je spreekt over de Rotterdamse haven, heb je het over één economische sector. Het is niet in het algemeen belang.”

Die haven is een banenmotor, zegt het kabinet.

„Er werken veel mensen, zeker. Maar nu is de groei in deze sector te groot omdat ze de schade die ze veroorzaakt, niet betaalt.”

Verwacht u dat uw idee kans maakt?

„Ik heb begrepen dat de Europese Unie er voor de binnenvaart ook mee komt. En dan wil ik wel eens weten hoe het kabinet gaat uitleggen dat het heel anders moet.”

Het idee voor zo'n heffing bestond ook bij de bouw van de Betuweroute.

„Bij de Betuweroute werden volstrekt overtrokken cijfers gebruikt. Maar het zou me totaal niet verbazen als alleen voor de bühne gezegd werd dat de vervoerders die lijn zelf zouden financieren. Uiteindelijk is de deze spoorlijn gewoon een subsidie aan de vervoerders gebleken.”